

Bygge- og anlægsbranchens lånemuligheder er indskrænket

En spørgeskemaundersøgelse foretaget af Dansk Byggeri viser, at blandt virksomheder i bygge- og anlægsbranchen får hver fjerde ansøger afslag på ønsket om forhøjelse af kassekredit. Det viser, der stadig er store problemer med at få den nødvendige kredit.

Juli 2012

Analysens resultater

- 40 procent af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen har ikke fået den forhøjelse af deres lån, kassekredit eller lignende kreditter, de ønskede
- Ca. halvdelen af virksomhederne har oplevet, at udgifterne ved lån er steget, enten i form af rentestigninger eller øvrige omkostninger
- Mere end hver femte virksomhed i bygge- og anlægsbranchen er blevet mødt af strengere krav til for eksempel kreditsikkerhed, når de ønsker at låne
- Hver fjerde virksomhed oplever at banken er særligt afvisende overfor virksomhedens ansøgninger, fordi der arbejdes indenfor bygge- og anlægsbranchen
- Ca. halvdelen af virksomhederne oplever, at private kunder venter med at betale til efter betalingsfristen. 37 procent af virksomhederne oplever, at offentlige myndigheder venter med at betale til efter betalingsfristen.

Kontakt

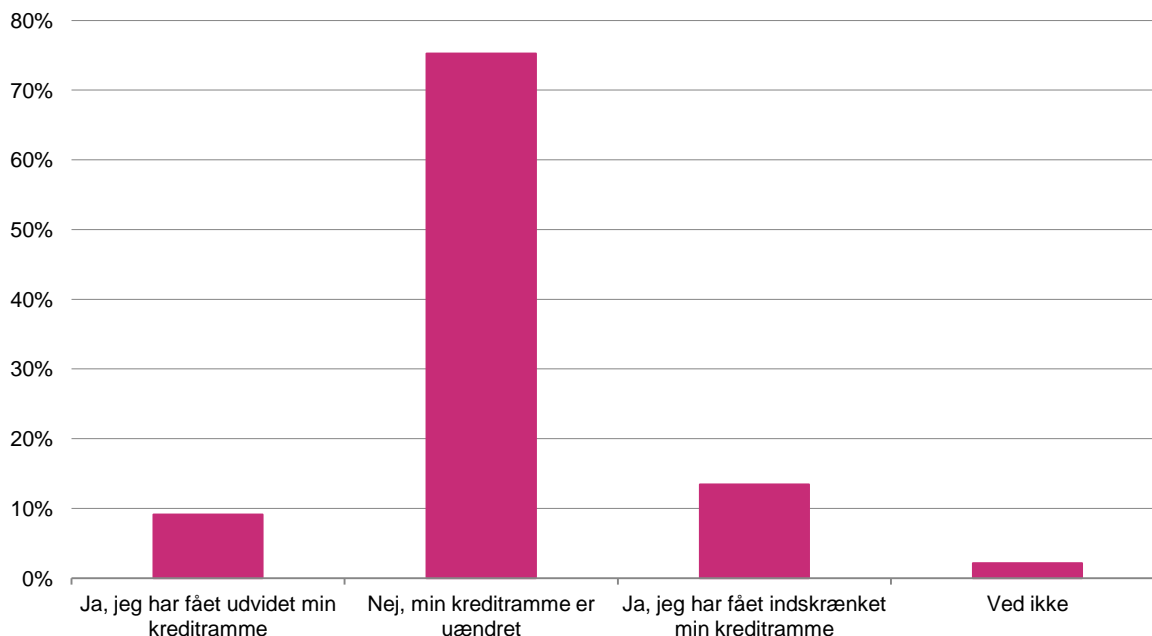
Jørn Jensen
Udviklingschef
Tlf.: 72 16 01 33
Mobil 40 13 22 03
jje@danskbyggeri.dk

Anette Sørensen
Pressekonsulent
Tlf.: 72 16 02 13
Mobil 30 36 02 65
ans@danskbyggeri.dk

Bygge- og anlægsbranchen sidder stadig i en kreditklemme

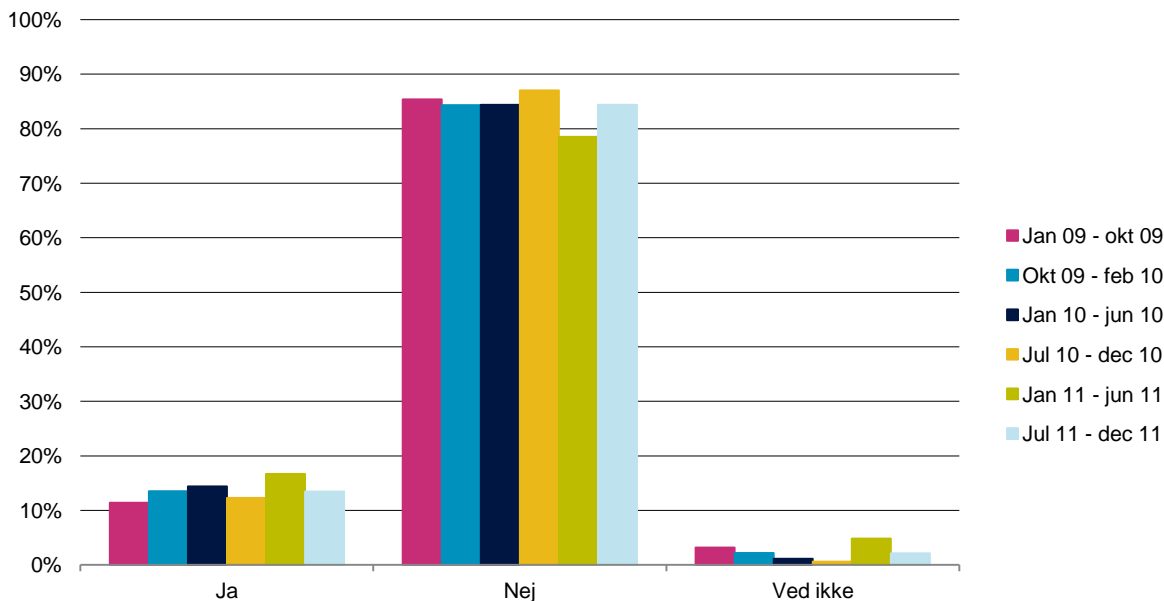
I bygge- og anlægsbranchen arbejder de fleste virksomheder under en stram kreditramme. 13 procent har i andet halvår af 2011 fået indskrænket deres kreditramme, mens kun 9 procent har fået den udvidet.

Figur 1: Har din bank ændret din adgang til kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder) i andet halvår af 2011?

Set i forhold til første halvår af 2011 har færre virksomheder oplevet, at banken har indskrænket i deres kreditvilkår i anden halvdel af 2011. Det vidner dog stadig om meget stor forsigtighed fra bankernes side, og som følge heraf et meget indskrænket råderum for bygge- og anlægsbranchen.

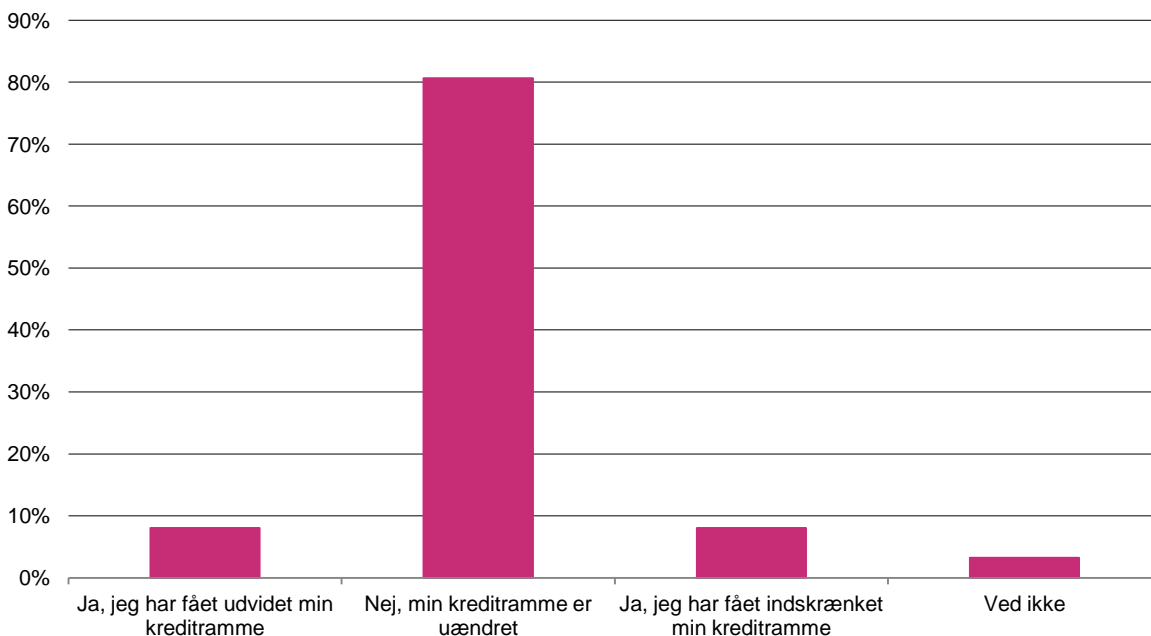
Figur 2: Har din bank indskrænket din adgang til kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder) mod din vilje?

Anm.: Formuleringen er ændret, se metodenotat

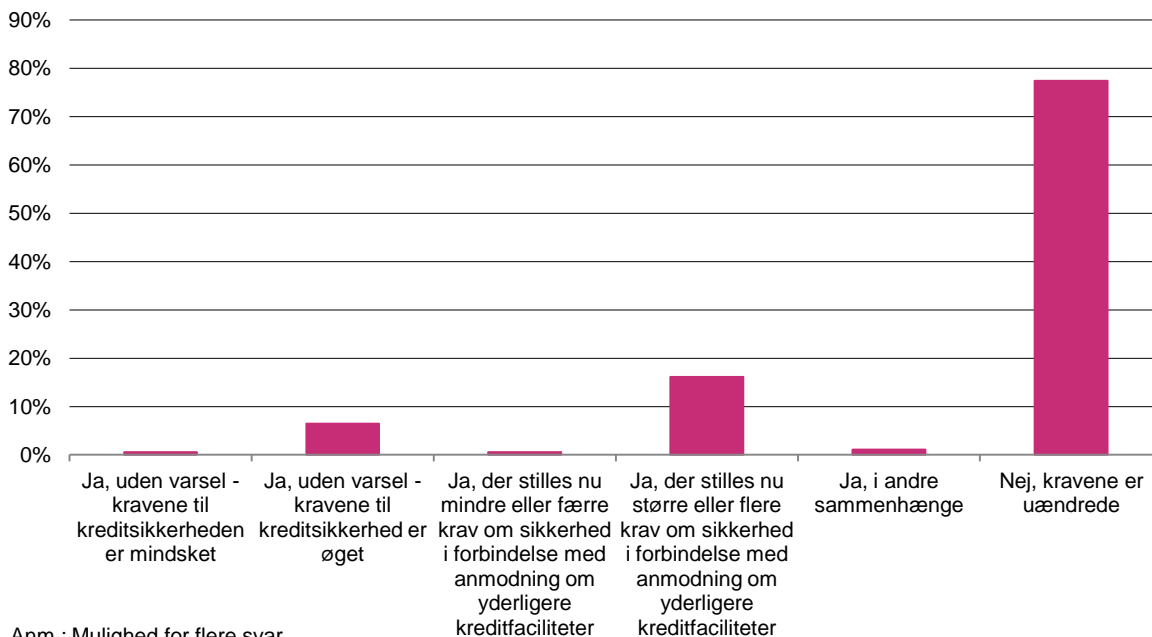
Betragtes udviklingen i januar og februar 2012 isoleret, tegner der sig stadig et billede af store forsigtighed fra bankerne og svære forhold for virksomhederne. Trods andelen af indskrænkede kreditrammer er faldet i de to første måneder i 2012, så forbliver andelen af udvidede kreditrammer stadig lav.

Figur 3: Har din bank ændret din adgang til kreditfaciliteter i løbet af januar-februar 2012?

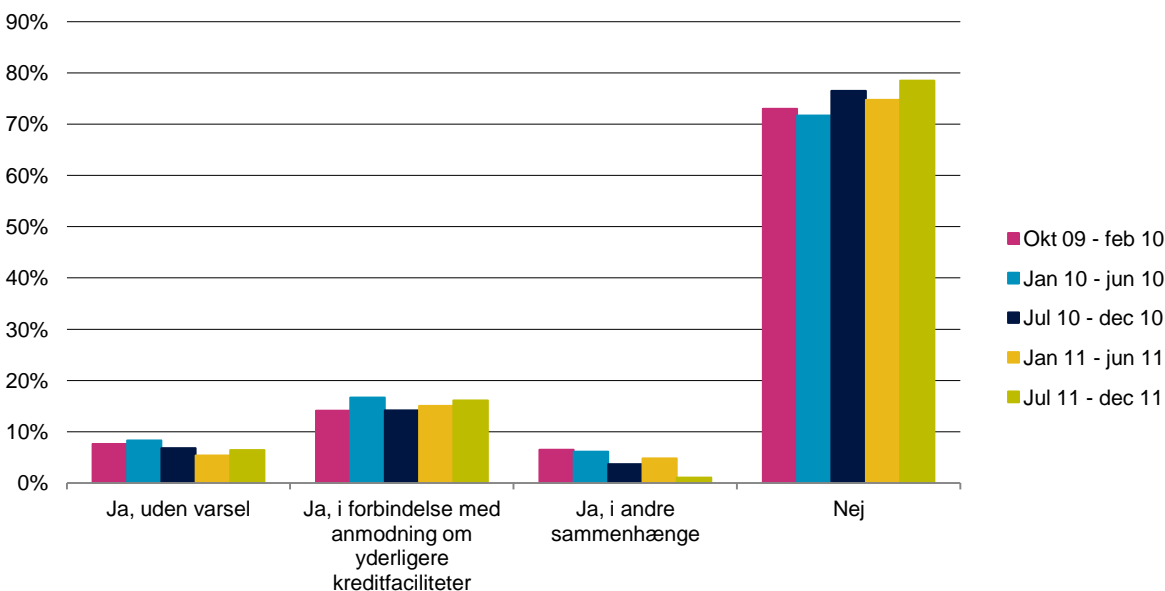
Tre ud af fire virksomheder i bygge- og anlægsbranchen oplever uændrede krav til kreditsikkerheden, mens godt hver femte virksomhed er blevet mødt af strengere krav til kreditsikkerhed på deres nuværende lån, eller når de ønsker at optage nye lån. Det vanskeliggør virksomhedernes mulighed for at skaffe likviditet.

Figur 4: Har din bank ændret på kravene til sikkerhed i andet halvår af 2011?

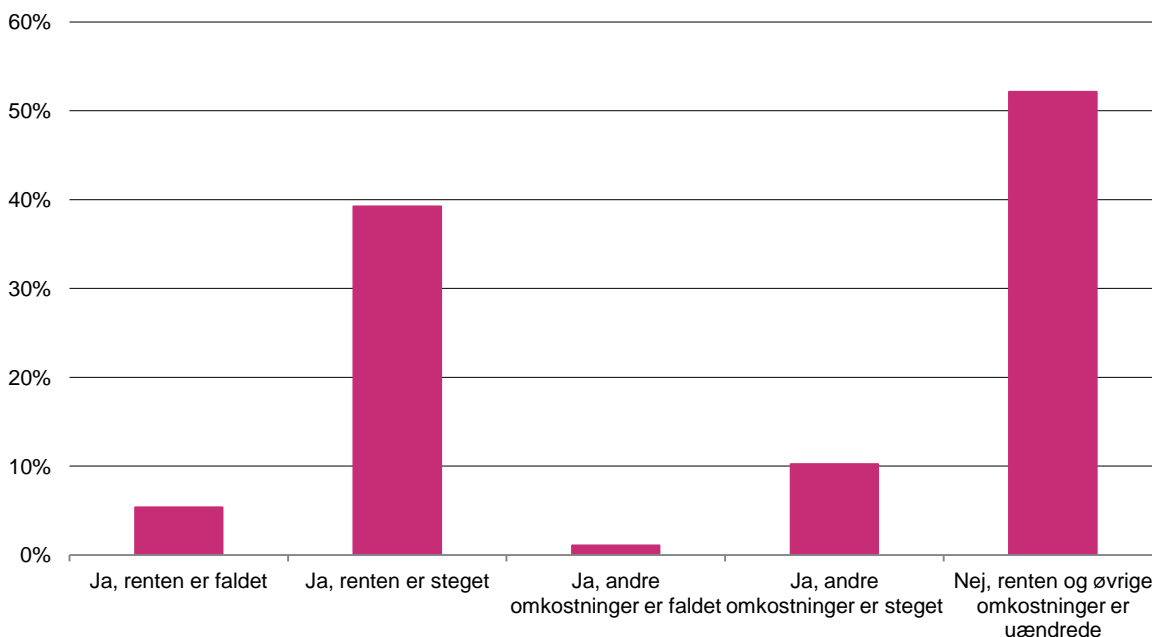
Siden 2010 har virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen oplevet, at kravene fra bankerne er blevet skærpet i hvert af de forgangne halve år. Det vidner om, at til trods for lidt færre har oplevet nye eller større krav om sikkerhed i andet halvår af 2011 set i forhold til det første halvår af 2011, så er forholdene til stadighed blevet vanskeligere for virksomhederne set over hele perioden.

Figur 5: Har din bank stillet nye eller større krav om sikkerhed?

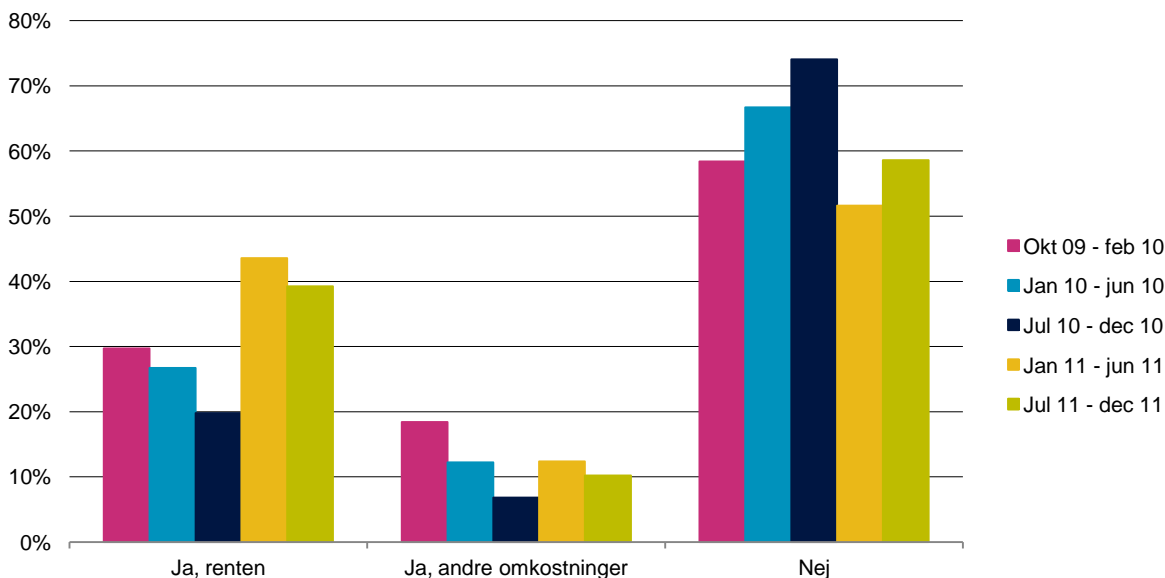
Hertil kommer, at ca. halvdelen af virksomhederne har oplevet, at udgifterne ved lån er steget. Knap 40 procent har oplevet rentestigninger, mens godt 10 procent har oplevet andre omkostninger forbundet med låntagning steg. Kun 5 procent af virksomhederne rapporterer, at de har oplevet en faldende rente i det andet halvår af 2011.

Figur 6: Har banken i andet halvår af 2011 ændret renten eller omkostningerne i øvrigt?

Rentestigningen har været meget markant i 2011 set i forhold til tidligere år, hvilket presser omkostningerne forbundet med låntagning i vejret, og dermed belaster virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen yderligere.

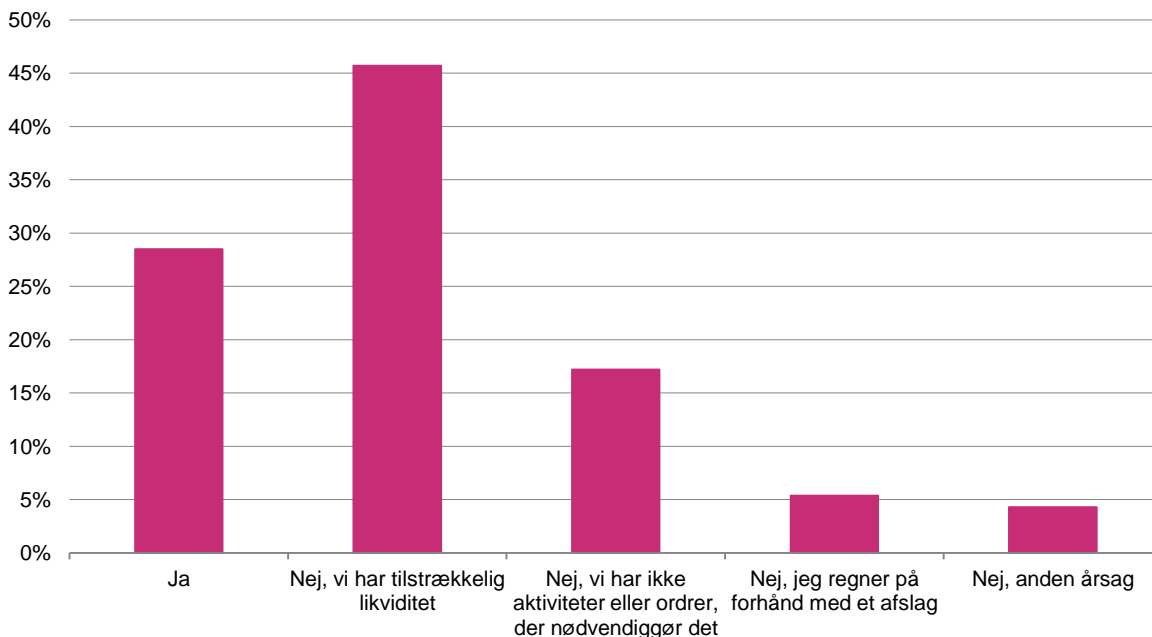
Figur 7: Har banken hævet renten eller omkostningerne i øvrigt?

Anm.: Mulighed for flere svar.
Formuleringen er ændret, se metodenotat

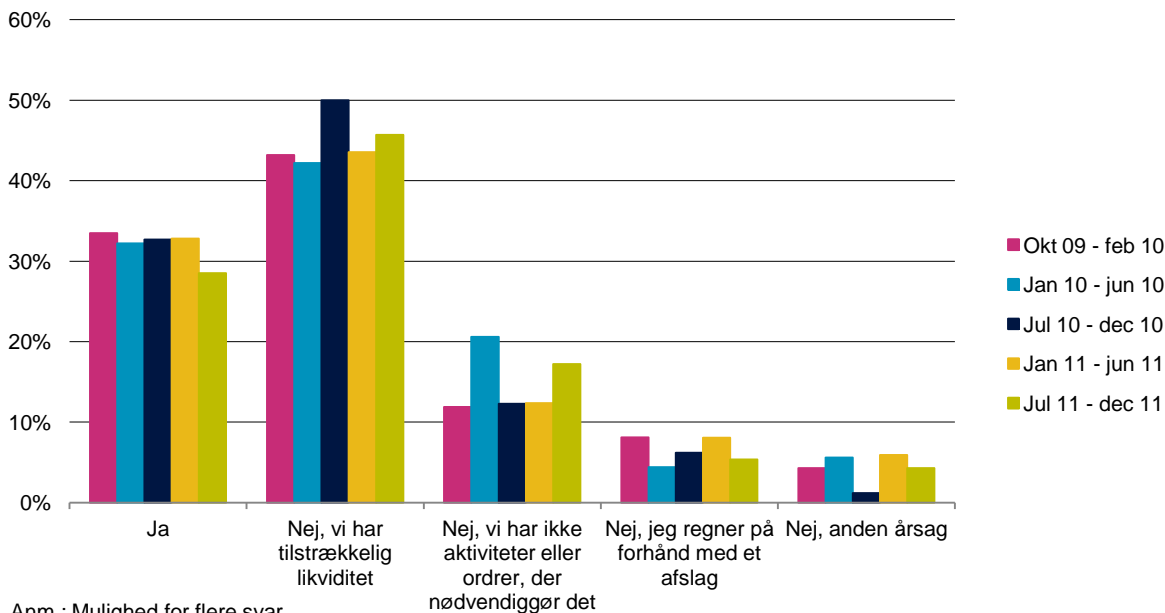
Knap 30 procent af virksomhederne har søgt om forhøjelse af lån, kassekredit eller lignende, mens 45 procent rapporterer, at de har tilstrækkeligt likviditet. Ca. 5 procent har afholdt sig fra helt at ansøge om en forhøjelse af lån, kassekredit eller lignende, fordi de på forhånd forventer et afslag.

Figur 8: Har du søgt om forhøjelse af kassekredit, lån eller andre kreditmuligheder hos din bank i andet halvår af 2011?

Dermed har færre ansøgt om et lån end i 2010 og første halvår i 2011, og flere beretter, de i andet halvår af 2011 ikke har haft aktiviteter eller ordrer, der har gjort låntagning nødvendig.

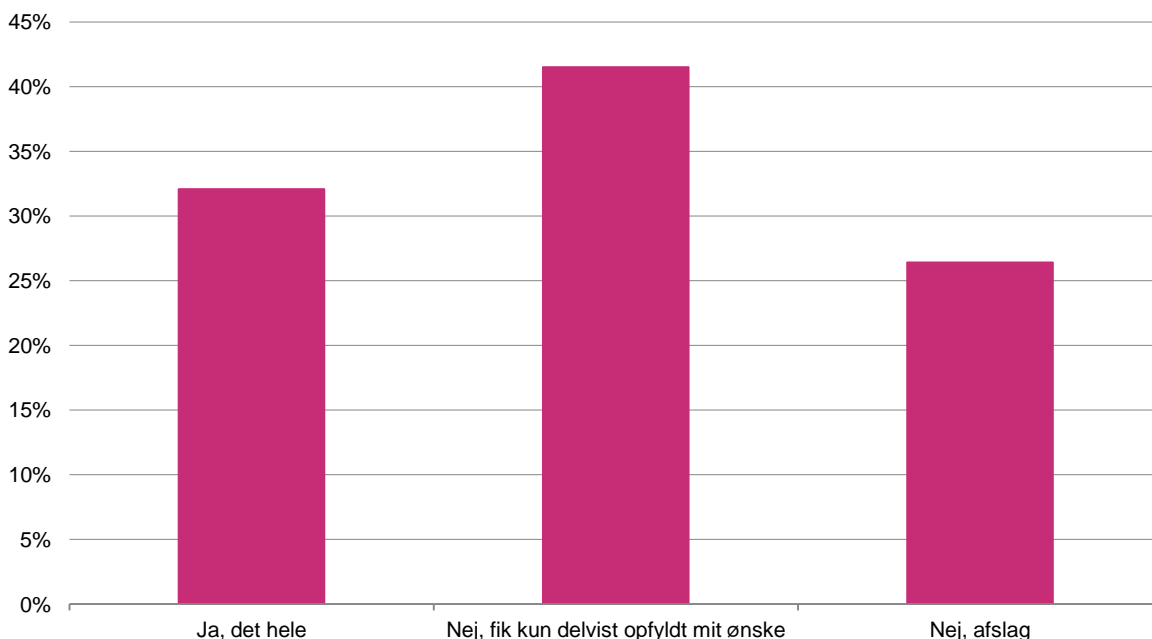
Figur 9: Har du søgt om forhøjelse af kassekredit, lån eller andre kreditmuligheder hos din bank?

Anm.: Mulighed for flere svar
Formuleringen er ændret, se metodenotat

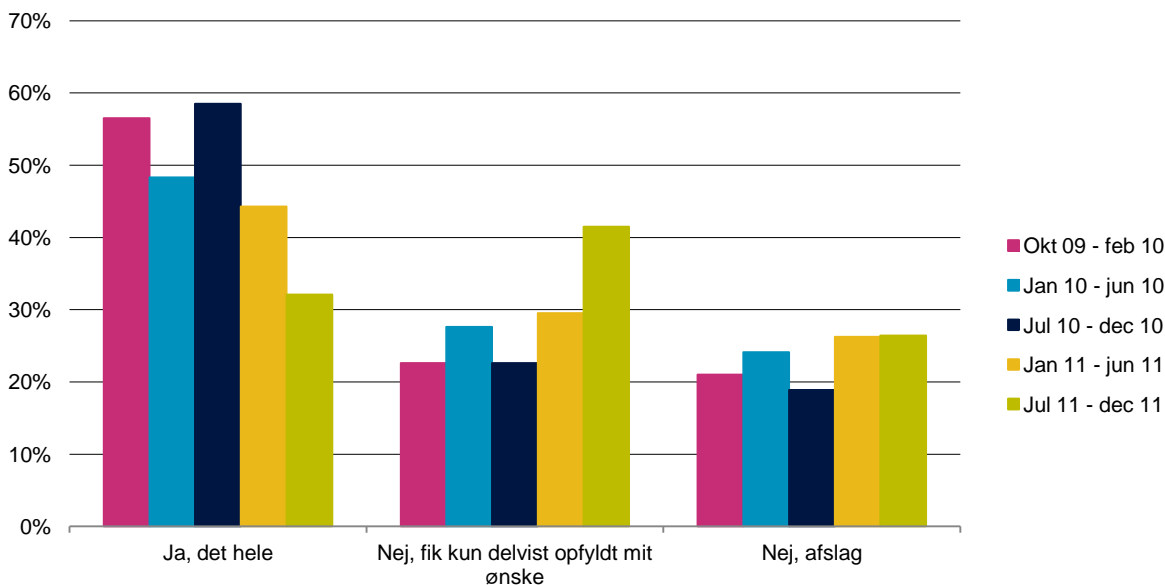
Ud af de knap 30 procent der ansøgte om forhøjelse af kassekredit, fik mere end en fjerdedel afslag og mere end 40 procent fik kun delvist opfyldt det ønskede lån.

Figur 10: Fik du den ønskede forhøjelse af kassekredit, lånet eller andre kreditter?

Andelen af virksomheder, der fuldt ud har optaget det ønskede lån, er faldet markant gennem 2011, og omvendt andelen af virksomheder, der har fået delvis accept af deres lånønsker, er steget, får mange virksomheder stadig afslag i 2011. Dette indikerer, at bankerne er mindre villige til at låne ud i andet halvår af 2011 end i det første halvår.

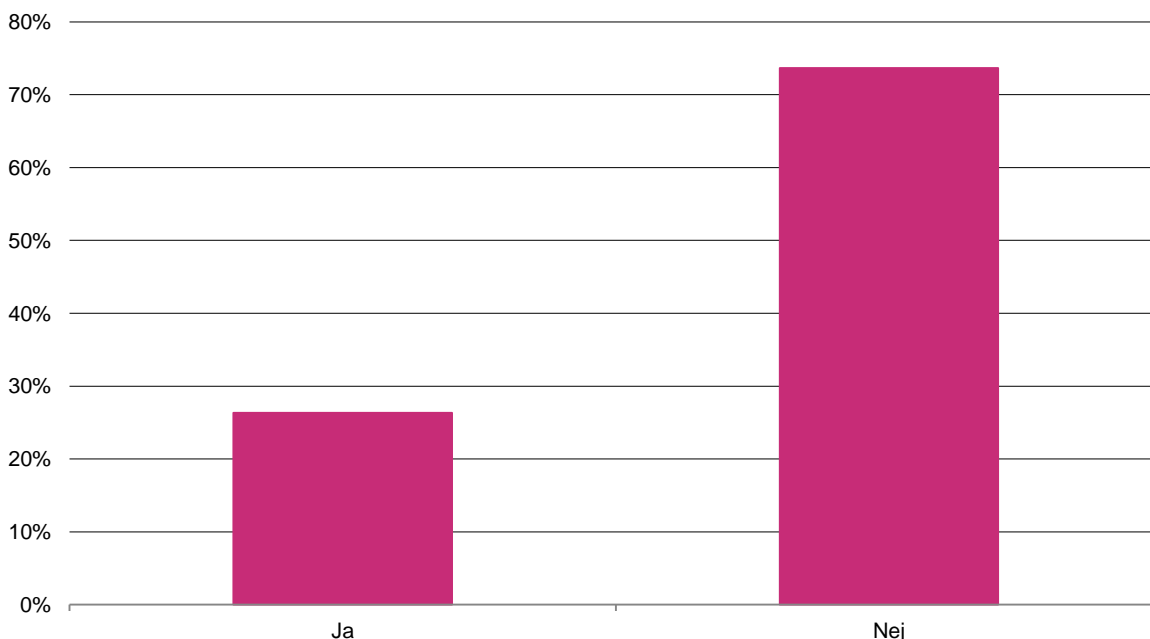
Figur 11: Fik du den ønskede forhøjelse af kassekredit, lånet eller andre kreditter?

Anm.: Spørgsmålet er kun stillet til respondenter, der har søgt om en forhøjelse. Formuleringen er ændret, se metodenotat

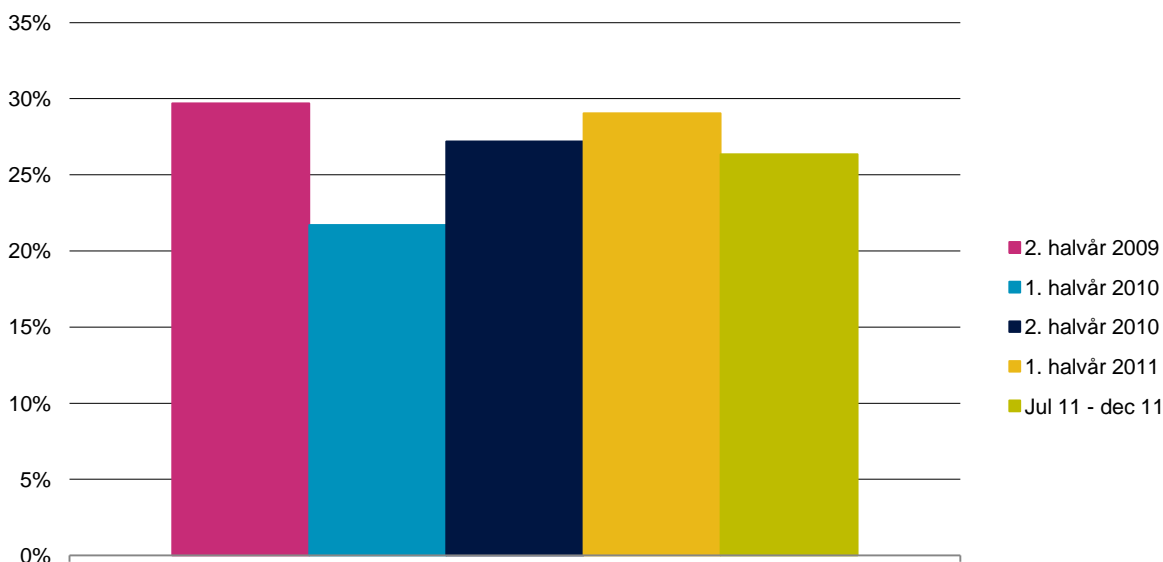
Ligeledes har ca. hver fjerde virksomhed oplevet, at banken har været særligt afvisende overfor lån og kredit, fordi virksomheden drives indenfor bygge- og anlægsbranchen.

Figur 12: Har du oplevet, at banken har været afvisende overfor dine anmodninger f.eks. kreditfaciliteter, fordi du driver virksomhed i bygge- og anlægsbranchen?

Trods en lille nedgang i antallet af virksomheder, der har oplevet banken være afvisende grundet branchen i andet halvår af 2011 set i forhold til andet halvår af 2010 og første halvår af 2011 befinder branchen sig til stadighed i en kreditklemme.

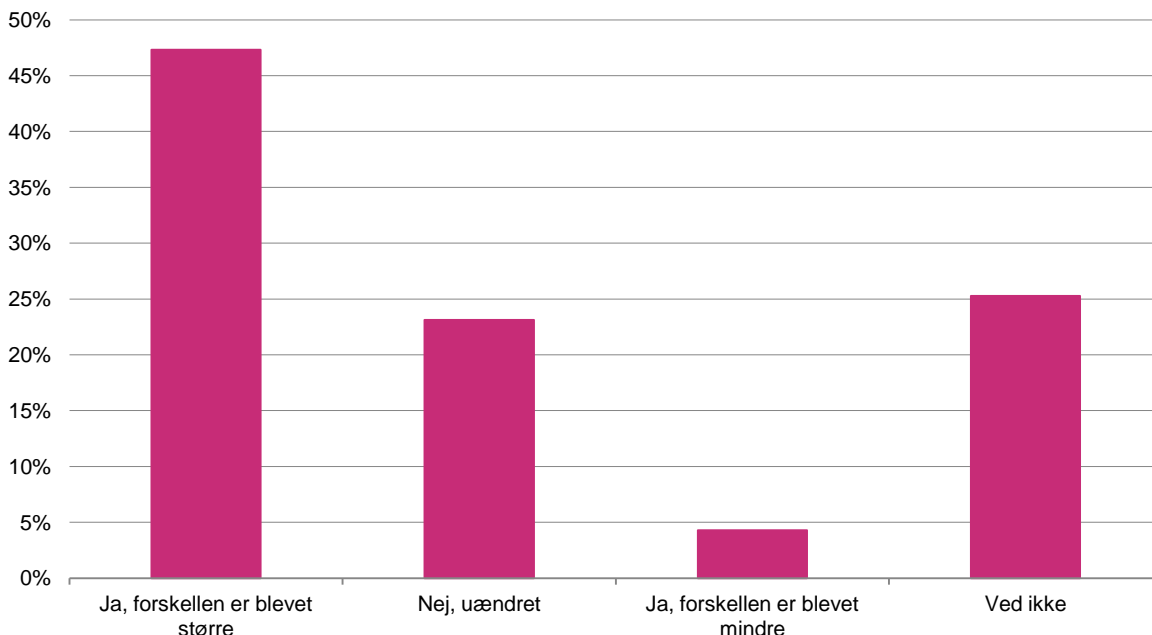
Figur 13: Har du oplevet, at banken har været afvisende overfor dine anmodninger om f.eks. kreditfaciliteter, fordi du driver virksomhed i bygge- og anlægsbranchen?

Anm.: Formuleringen er ændret, se metodenotat

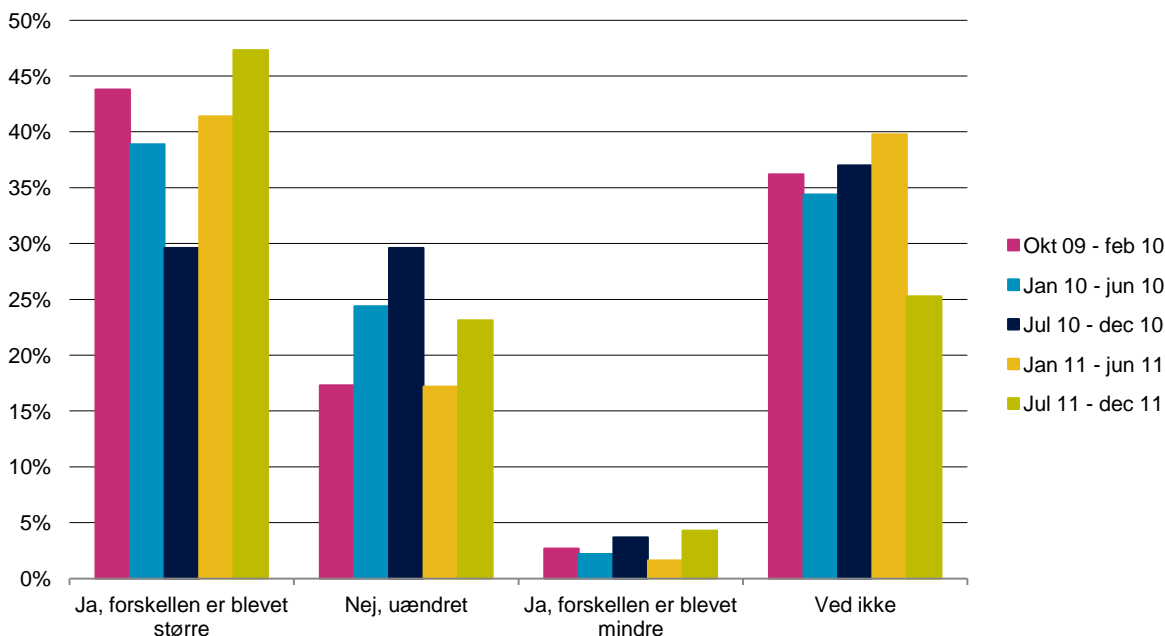
Foruden det er blevet sværere at få lov til at optage lån, har ca. hver anden virksomheden oplevet at marginalrenten (forskellen med udlånsrenten og indlånsrenten) er blevet større, og det dermed er blevet relativt dyrere at låne.

Figur 14: Oplever du, at der er sket en ændring i forskellen mellem udlånsrente og indlånsrente (den såkaldte rentemarginal) i andet halvår af 2011?

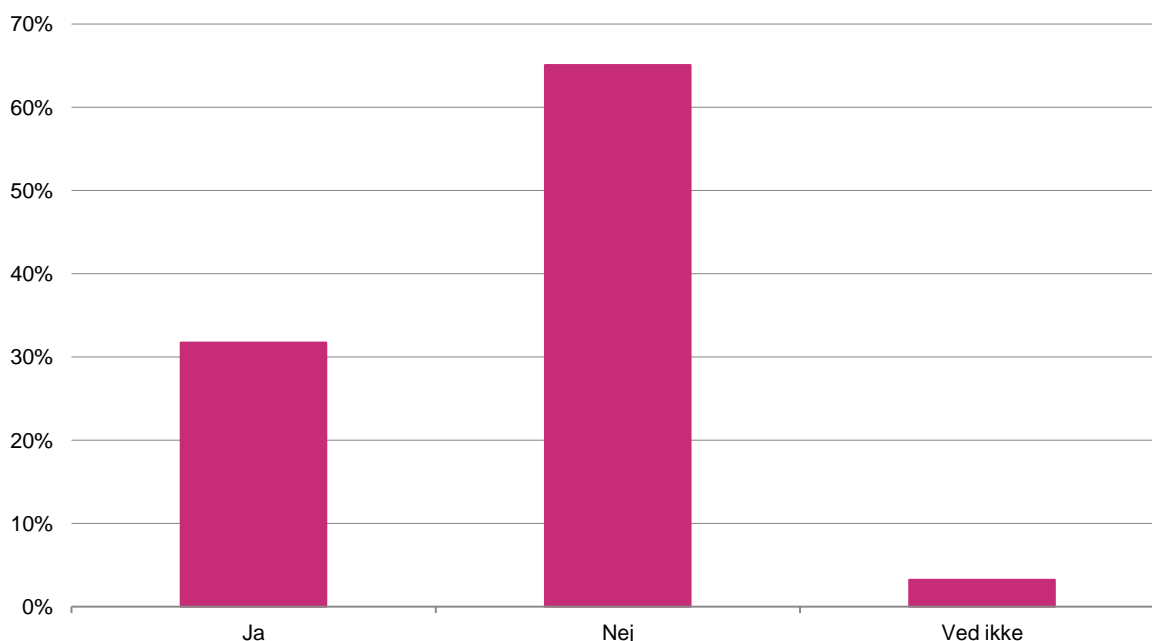

Denne udvikling har været undervejs i hele 2011, og særligt i det sidste halve år. Af de adspurgte virksomheder har en langt lavere andel end tidligere svaret, de ikke ved hvorvidt der er sket ændringer i marginalrente. Dette kunne indikere et øget fokus på långivningsforholdene fra virksomhedernes side.

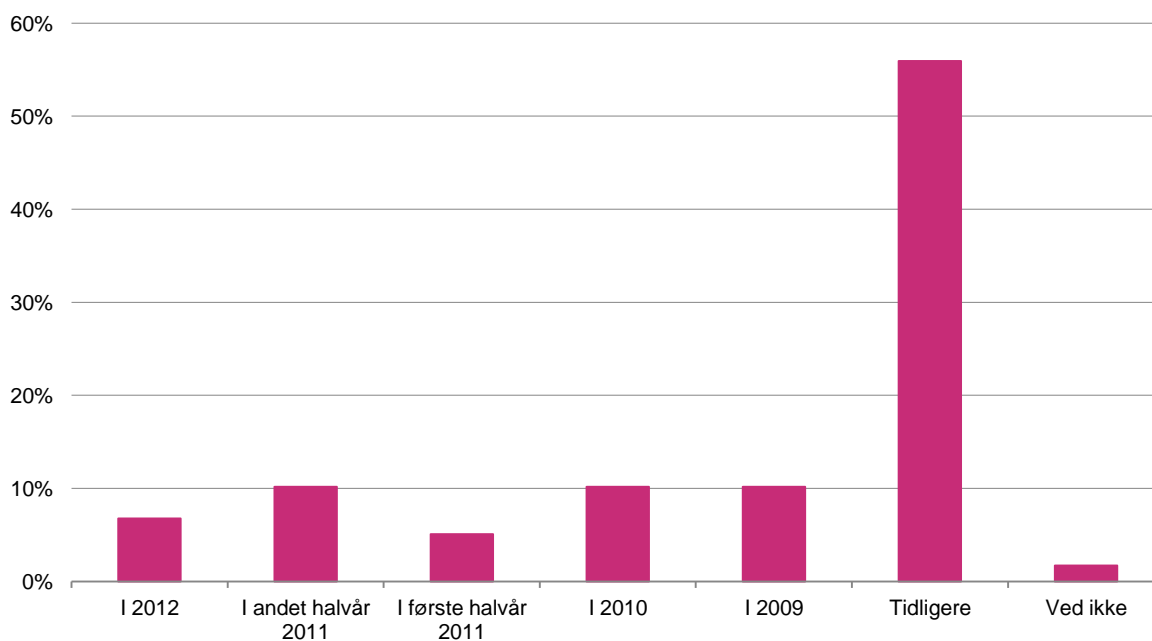
Figur 15: Oplever du, at der er sket en ændring i forskellen mellem udlånsrente og indlånsrente (den såkaldte rentemarginal)?

Blandt virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen har banken virksomhedspant i ca. en tredjedel. Dette kan medvirke til at lette adgangen til lånekapital.

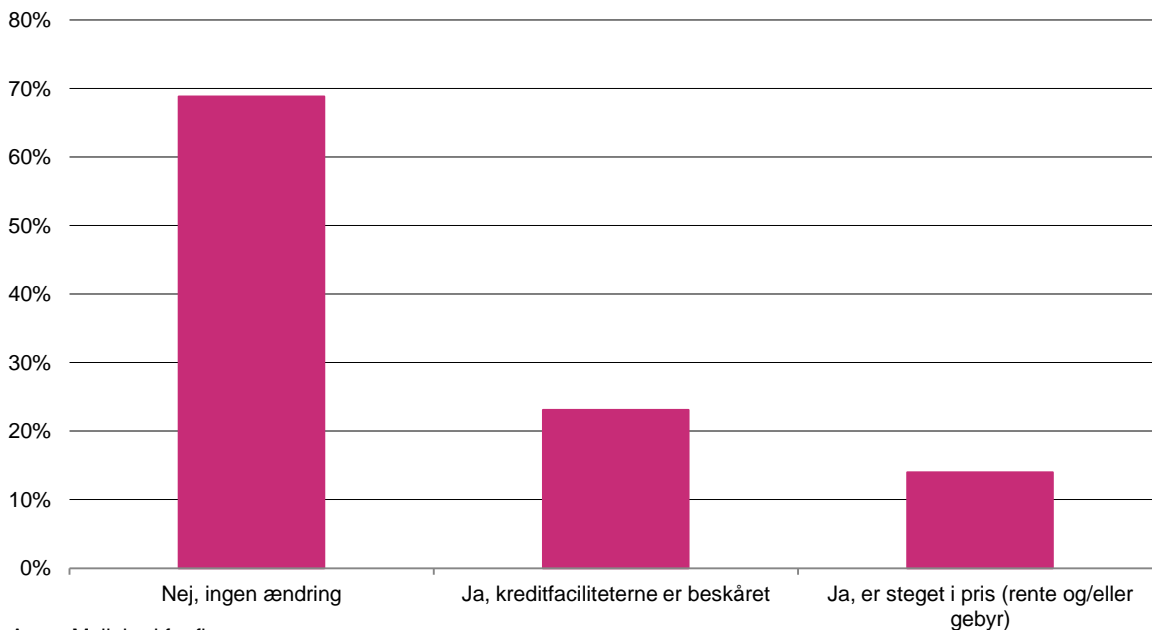
Figur 16: Har din bank virksomhedspant i din virksomhed?

Der er dog et relativt konstant niveau af optag af virksomhedspant gennem de seneste to år, hvilket vidner om, denne løsning ikke er blevet mere attraktiv trods den fortsatte kreditklemmen.

Figur 17: Hvornår har din bank fået pant i din virksomhed (virksomhedspant)?

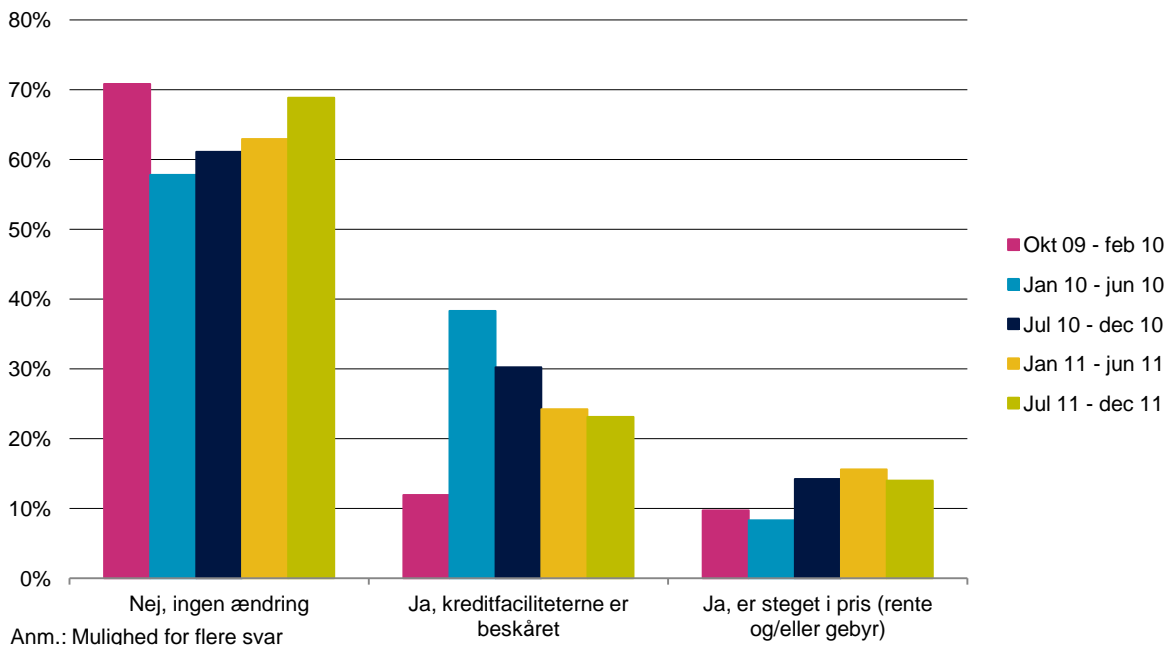
Hver femte virksomhed har oplevet at kreditten hos leverandører er blevet beskåret i løbet af det sidste halve år, mens hver sjette har oplevet prisen på kredit i form af rente eller gebyrer er steget.

Figur 18: Har du oplevet, at kredit hos dine leverandører er blevet beskåret eller steget i pris i andet halvår af 2011?

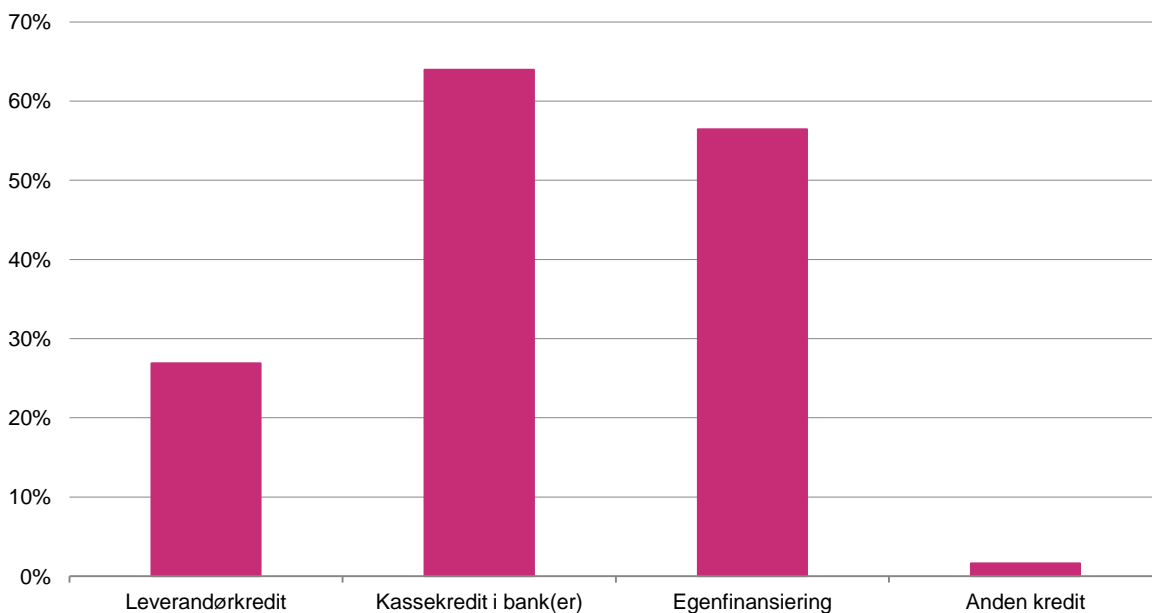
Andelen af virksomheder der oplever kortere kredittid hos leverandører og stigende priser ved kredit har ligget på et konstant niveau i hele 2011.

Figur 19: Har du oplevet, at kredit hos dine leverandører er blevet beskåret eller steget i pris?

Kassekredit i bankerne er stadig den hyppigst brugte løsning for driftskredit, som to ud af tre virksomheder benytter. Mere end hver fjerde virksomhed benytter leverandørkredit til at dække det løbende behov for driftskredit.

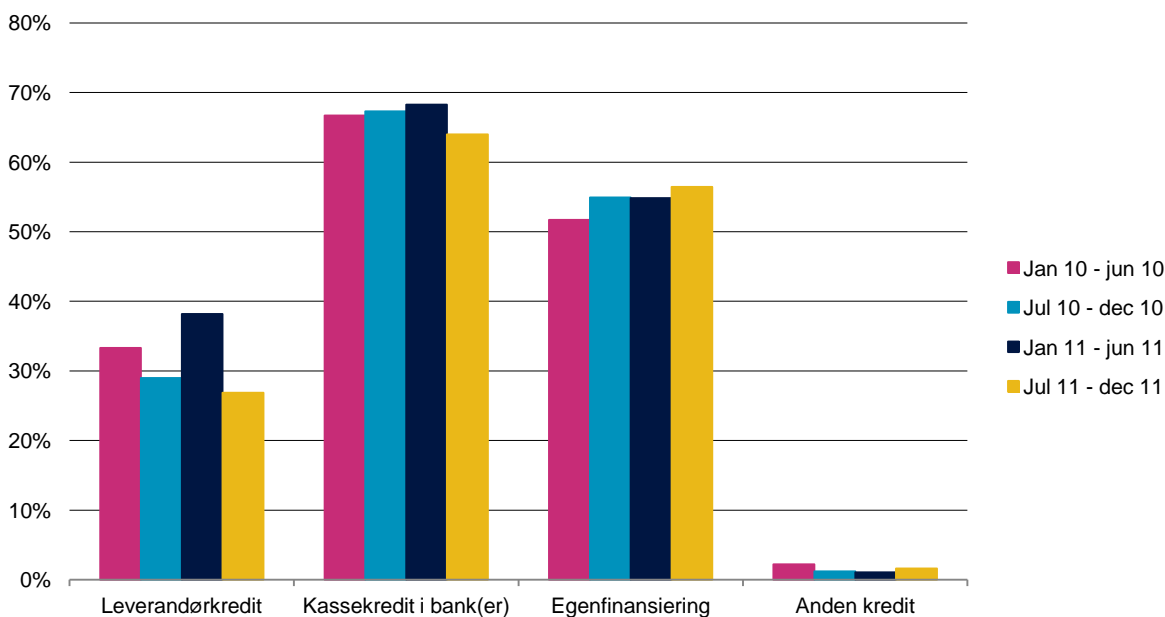
Figur 20: Hvis du vurderer dit løbende behov for driftskredit, hvordan dækkes det?

Anm.: Mulighed for flere svar

I andet halvår af 2011 er der sket en svag stigning i andelen af virksomheder der benytter egenfinansiering som driftskredit, mens der er sket et fald i andelen af virksomheder der benytter leverandørkredit og kassekredit i banken set i forhold til første halvår af 2011.

Figur 21: Hvis du vurderer dit løbende behov for driftskredit, hvordan dækkes det?

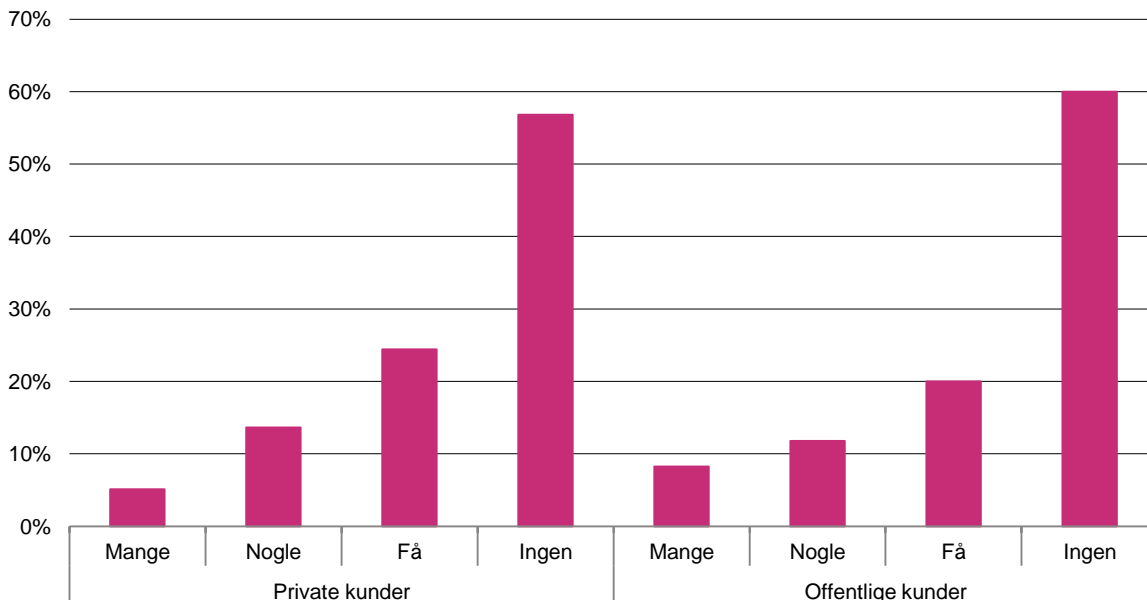

Anm.: Mulighed for flere svar

Knap 50 procent af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen har oplevet private kunder, der forlanger længere betalingsfrist. For størstedelen af disse virksomheder er det dog kun få private kunder, der stiller dette krav.

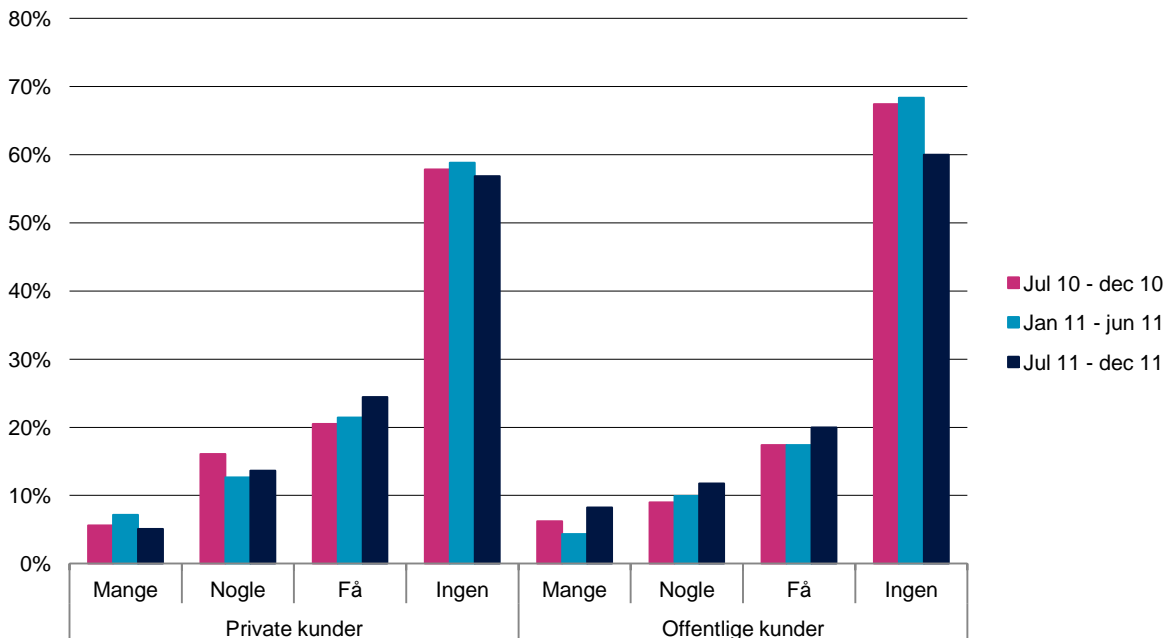
Knap en tredjedel af virksomhederne beretter om offentlige kunder, der forlanger længere betalingsfrister. Hver femte virksomhed oplever mange eller nogle kunder, der stiller dette krav.

Figur 22: Hvor stor en andel af jeres kunder har i andet halvår af 2011 forlangt længere betalingsfrister i forhold til tidligere?

Set i forhold til tidligere er der flere kunder, der stiller krav om længere betalingsfrister. Dette gælder både for de offentlige og de private kunder, om end udviklingen er langt mindre markant blandt de private kunder.

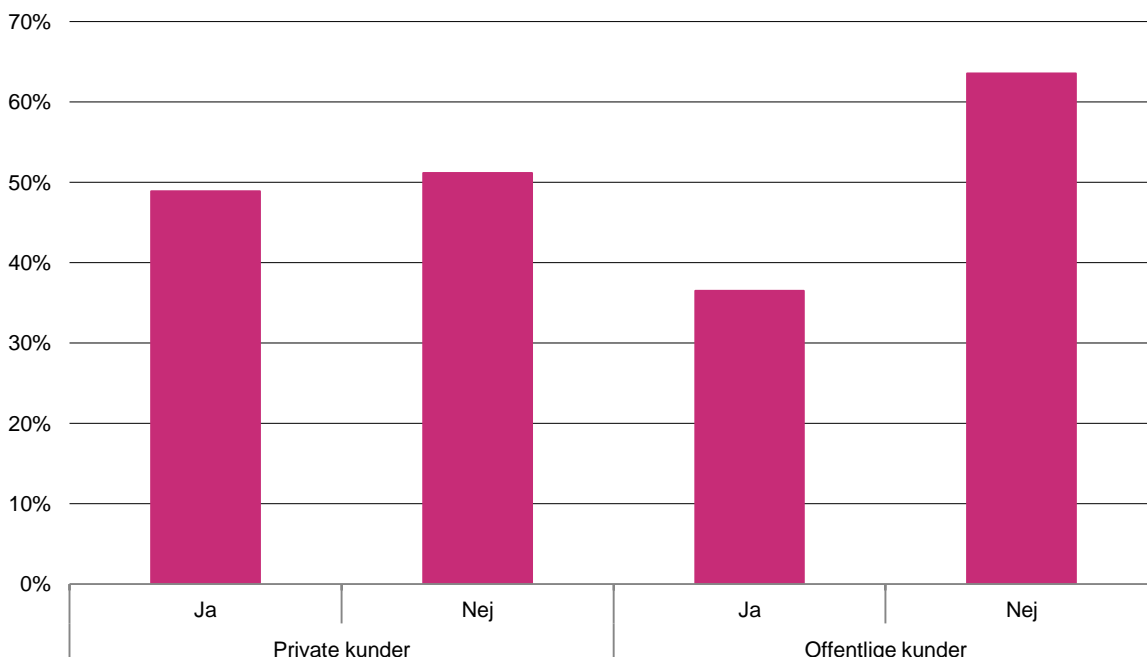
Figur 23: Hvor stor en andel af jeres kunder har forlangt længere betalingsfrister i forhold til tidligere?

Ca. 50 procent af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen har haft private kunder, der skyder betalingen udover betalingsfristen i andet halvår af 2011. Dette kan resultere i likviditetsproblemer.

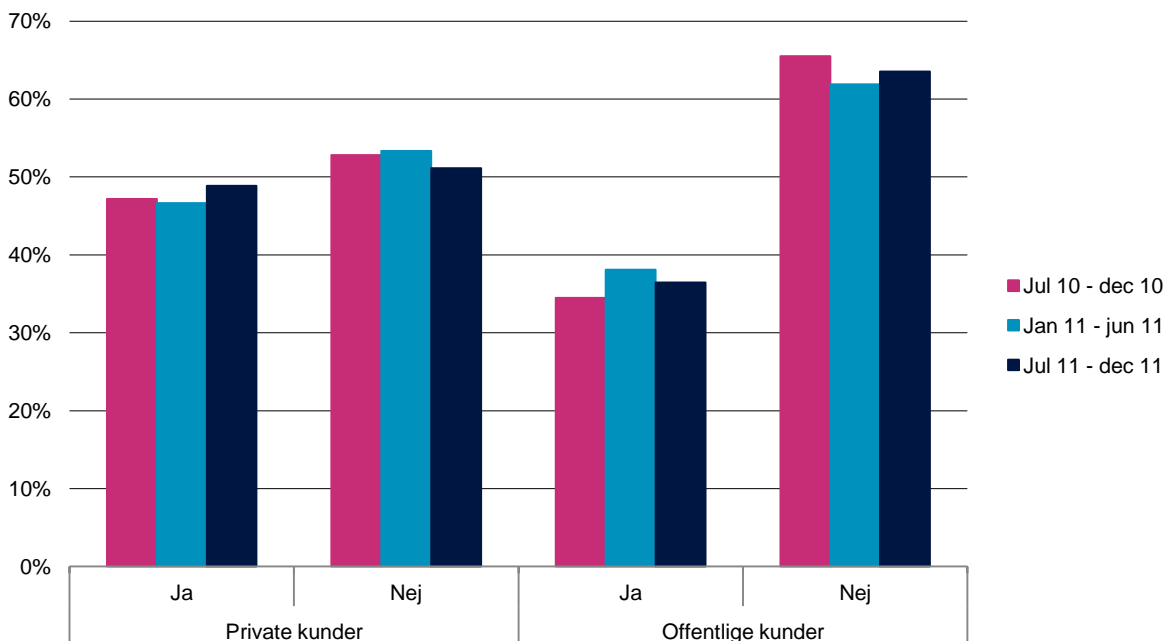
Hver tredje virksomhed oplever offentlige kunder, der skyder betalingen udover betalingsfristen.

Figur 24: Har jeres kunder i andet halvår af 2011 i højere grad udskudt betalingerne (udover betalingsfristen) til jeres virksomhed i forhold til tidligere?

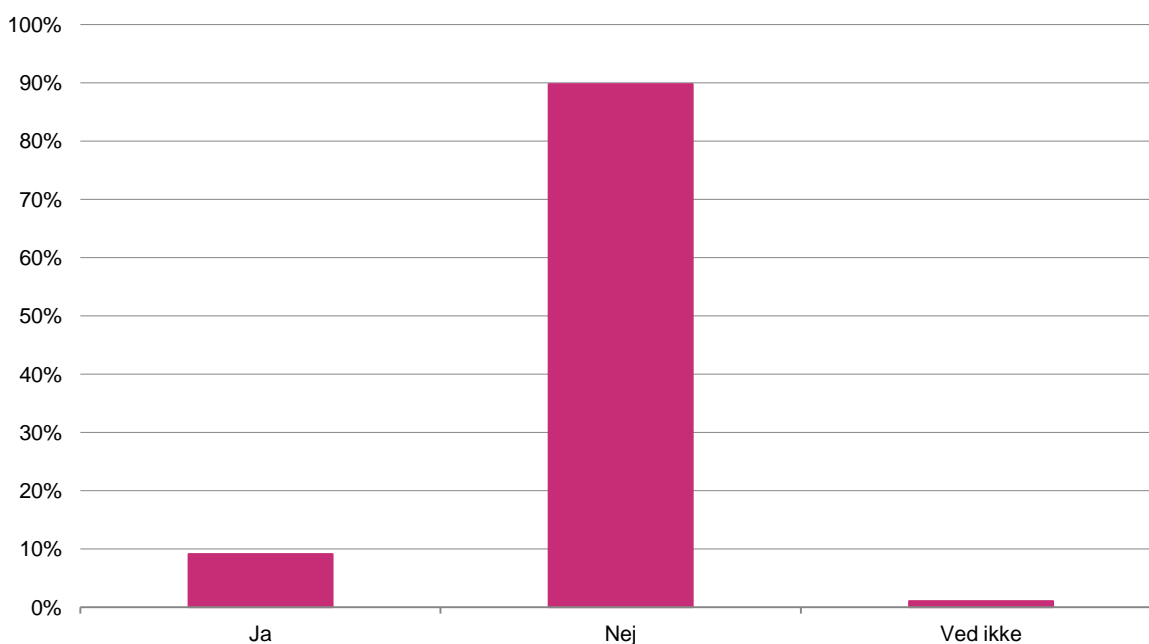
I andet halvår af 2011 har der været en svag stigning i virksomheder, der oplever private kunder, som skyder betalingen udover betalingsfristen, mens andelen af virksomheder, der oplever offentlige kunder, der skyder betalingen er faldet.

Figur 25: Har jeres kunder i højere grad udskudt betalingerne (udover betalingsfristen) til jeres virksomhed i forhold til tidligere?

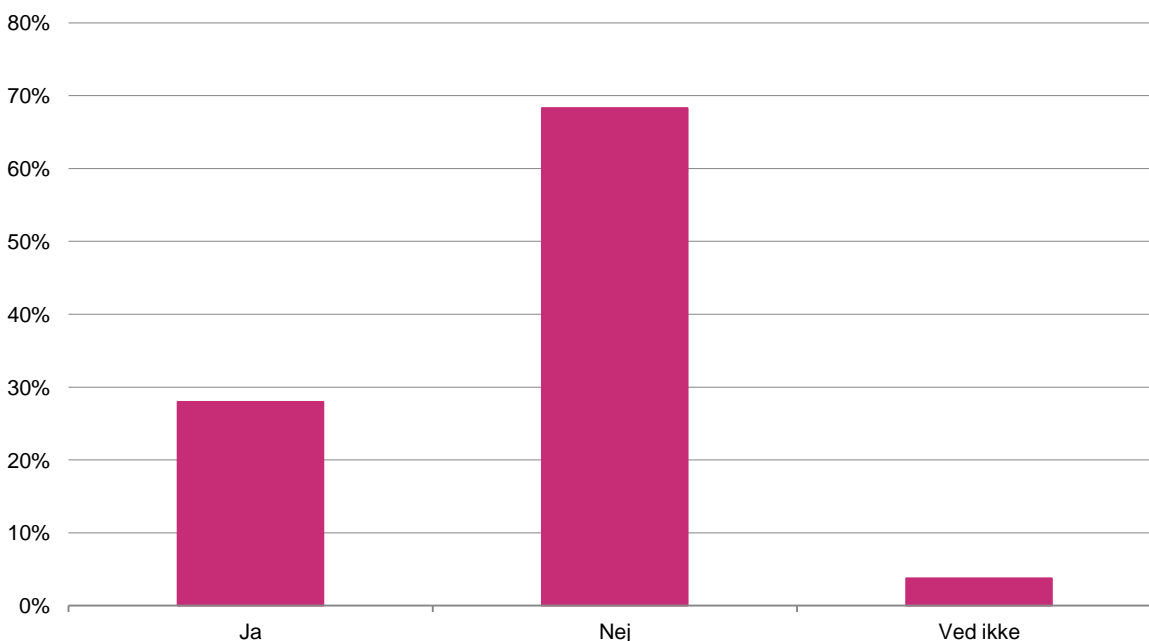
Ti procent af virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen har i andet halvår af 2011 måtte takke nej til en opgave, fordi de ikke har kunnet stille den fornødne arbejdsgaranti.

Figur 26: Har du indenfor de seneste seks måneder oplevet at måtte takke nej til en opgave pga., at du ikke har kunnet stille den fornødne arbejdsgaranti?

30 procent oplevet stigende krav fra bygherrens side om arbejdsgaranti i forbindelse med byggeopgaver. Sammenholdt med at kun knap 10 procent må takke nej til opgaver grundet manglende arbejdsgaranti, vidner om stor velvillighed fra virksomhederne i bygge- og anlægsbranchens side til at imødegå bygherrens krav.

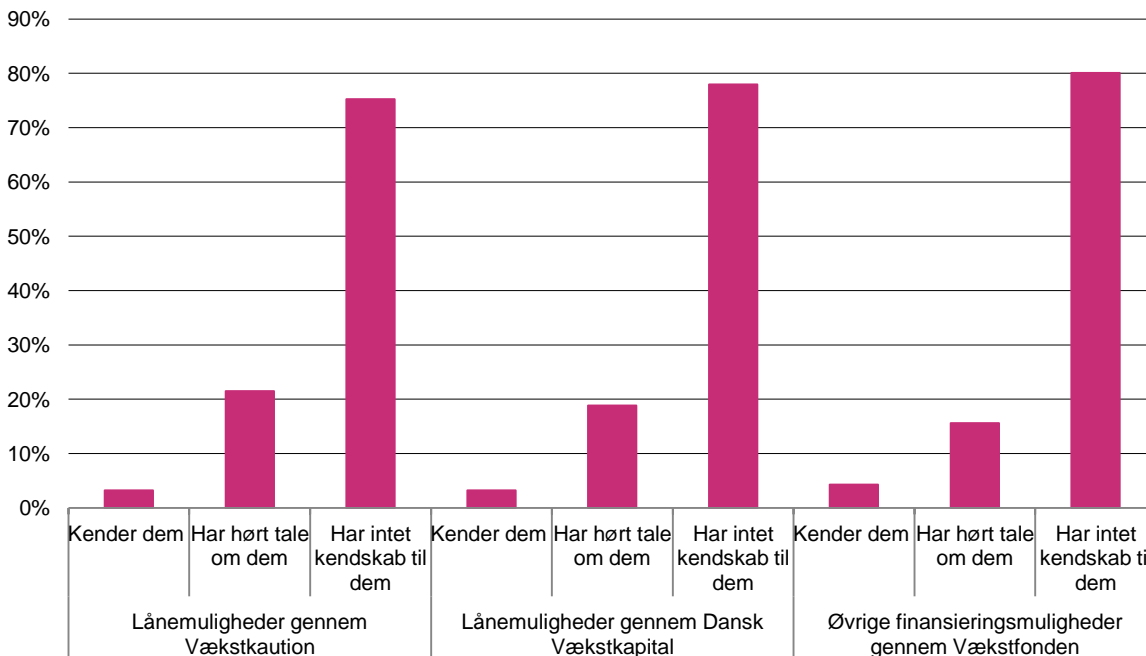
Figur 27: Har du indenfor de seneste seks måneder oplevet, at der fra bygherres side i større omfang end tidligere stilles krav om arbejdsgaranti i forbindelse med byggeopgaver?

Hver fjerde virksomhed har kendskab til lånemulighederne gennem Vækstkaution, mere end hver femte virksomhed kender eller har hørt tale om lånemulighederne gennem Dansk Vækstkapital.

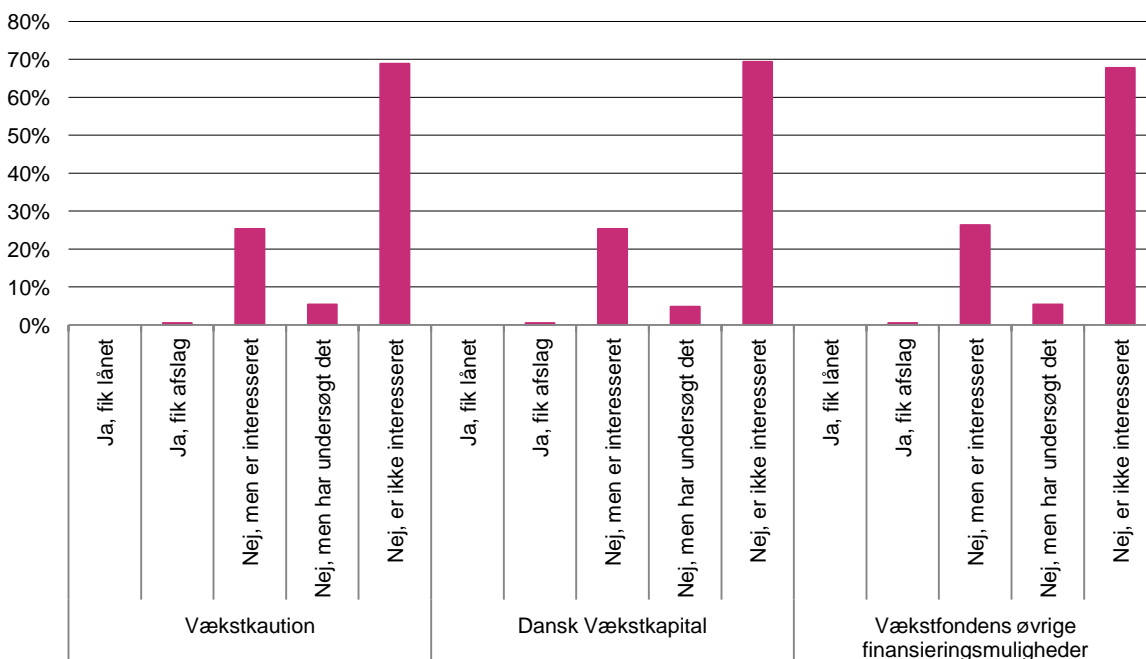
Slutteligt har hver femte virksomhed kender eller har hørt tale om øvrige finansieringsmuligheder gennem Vækstfonden.

Figur 28: Nedenfor er angivet nogle finansierings- og lånemuligheder. Du bedes markere de svar, der bedst beskriver dit kendskab til hver af dem

For alle lånetyperne er det samme mønster gældende. Der er ca. 70 procent af virksomhederne som ikke er interesseret i et lån, mens der er ca. 25 procent der er interesseret. Samtidig gælder det, at der for alle typer af lån blot er 1 procent af virksomhederne, som har ansøgt om lå – dog med et afslag.

Figur 29: Har du forsøgt at benytte dig af følgende finansierings- og lånemuligheder?

Metode

Undersøgelsen er gennemført blandt et repræsentativt udsnit af Dansk Byggeris medlemmer, og bygger på 186 respondenter.

Ændringer i spørgeskema angående kreditmuligheder

Ændringer januar 2011

Spørgsmålet "Har din bank indskrænket din adgang til kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder) mod din vilje?" var tidligere formuleret "Har din bank skåret på dine kreditfaciliteter mod din vilje?"

Spørgsmålet "Har banken hævet renten eller omkostningerne i øvrigt i forbindelse med dine kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder)?" var tidligere formuleret "Har banken hævet renten eller omkostningerne i øvrigt i forbindelse med dine kreditfaciliteter?"

Spørgsmålet "Har du søgt om forhøjelse af kassekredit, lån eller andre kreditmuligheder hos din bank?" var tidligere formuleret "Har banken hævet renten eller omkostningerne i øvrigt i forbindelse med dine kreditfaciliteter?"

Spørgsmålet "Har du søgt om forhøjelse af kassekredit, lån eller andre kreditmuligheder hos din bank?" var tidligere formuleret "Har du søgt om forhøjelse af kassekredit eller andre kreditter hos din bank?"

Spørgsmålet "Fik du den ønskede forhøjelse af kassekredit, lånet eller andre kreditter?" var tidligere formuleret "Fik du den ønskede forhøjelse af kassekredit eller andre kreditter"

Spørgsmålet "Har du oplevet, at banken har været afvisende overfor dine anmodninger om f.eks. kreditfaciliteter (kassekredit, lån eller andre kreditmuligheder), fordi du driver virksomhed i bygge- og anlægsbranchen?" var tidligere formuleret "Har du oplevet, at banken har været afvisende overfor dine anmodninger om f.eks. kreditfaciliteter, fordi du driver virksomhed i bygge- og anlægsbranchen?"

Ændringer februar 2012

Spørgsmålet "Har din bank indskrænket din adgang til kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder) mod din vilje?" havde tidligere følgende svarligheder:

- (A1) Ja
- (A2) Nej
- (A3) Ved ikke

Disse er erstattet af:

- (A2) Ja, jeg har fået udvidet min kreditramme
- (A2) Nej, min kreditramme er uændret
- (A1) ja, jeg har fået indskrænket min kreditramme
- (A3) Ved ikke

Spørgsmålet "Har din bank ændret din adgang til kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder) i løbet af januar og februar måned i 2012?" havde tidligere følgende svarmuligheder:

- (B1) Ja
- (B2) Nej

(B3) Ved ikke

Disse er erstattet af:

(B2) Ja, jeg har fået udvidet min kreditramme

(B2) Nej, min kreditramme er uændret

(B1) Ja, jeg har fået indskrænket min kreditramme

(B3) Ved ikke

Spørgsmålet "Har din bank stillet nye eller større krav om sikkerhed?" havde tidligere følgende svarmuligheder:

(C1) Ja, uden varsel

(C2) Ja, i forbindelse med anmodning om yderligere kreditfaciliteter

(C3) Ja, i andre sammenhænge

(C4) Nej

Disse er erstattet af:

(C4) Ja, uden varsel – kravene til sikkerhed er mindsket

(C1) Ja, uden varsel – kravene til sikkerhed er øget

(C4) Ja, der stilles nu mindre eller færre krav om sikkerhed i forbindelse med anmodning om yderligere kreditfaciliteter

(C2) Ja, der stilles nu større eller flere krav om sikkerhed i forbindelse med anmodning om yderligere kreditfaciliteter

(C3) Ja, i andre sammenhænge

(C4) Nej, kravene er uændrede

Spørgsmålet "Har banken hævet renten eller omkostningerne i øvrigt i forbindelse med dine kreditfaciliteter (kassekredit, lån og andre kreditmuligheder)?" havde tidligere følgende svarmuligheder:

(D1) Ja, renten

(D2) Ja, andre omkostninger

(D3) Nej

Disse er erstattet af:

(D3) Ja, renten er faldet

(D1) ja, renten er steget

(D3) Ja, andre omkostninger er faldet

(D2) Ja, andre omkostninger er steget

(D3) Nej, renten og øvrige omkostninger er uændrede

I sammenligningen med tidligere spørgeskemaundersøgelser ligger to af svarmulighederne sammen, så det er muligt at sammenligne svarene. Hvilke spørgsmål, der bliver lagt sammen kan ses på det tal, der står foran svarmuligheden